

Nejlepší školy podle aktuálního žebříčku HN

Vysoké školy - Hospodářské noviny hodnotí úroveň sedmdesáti fakult v devíti prestižních oborech.

Termín pro podání přihlášky na vysokou školu vyprší s posledním únorovým dnem. Hospodářské noviny proto letos už potřetí přinášejí velké srovnání českých univerzit, které může uchazečům napovědět, kam upřít svůj zájem.

Do letošního žebříčku jsme zařadili sedmdesát škol z devíti různých oborů. Největším sledovaným odvětvím je ekonomie, kde konečný žebříček tvoří sedmnáct fakult. Nejmenšími obory jsou právo a psychologie - u každého jsme porovnávali pouze čtyři školy.

A jaké údaje jsme při sestavování žebříčku brali v potaz? Zajímalo nás například, kolik procent studentů má šanci vyjet alespoň na jeden semestr do ciziny - protože poznání zahraničního univerzitního prostředí je velmi důležité. Školy do dotazníku vyplňovaly i to, jak jsou na tom s nabídkou jazyků nebo podílem doktorandů.

Sledovali jsme také, jaká je na jednotlivých fakultách šance na přijetí a kolik lidí se pak ke studiu i skutečně zapíše. Tento poměr do jisté míry vypovídá o prestiži školy - jestli byla pro uchazeče první volbou nebo spíše záchranným kruhem. Řada lidí se totiž dostane na více škol současně a může si pak vybírat.

Co jsme zjišťovali

Porovnávali jsme také podíl docentů do 40 let a profesorů do 50 let, protože každá dobrá škola by měla tyto perspektivní akademiky mít. O názor jsme požádali i odborníky z praxe, kteří měli za úkol školy "oznámkovat". U některých oborů se nám však nepodařilo oslovit dostatek expertů, a tak jsme jejich hodnocení do výsledku nakonec nezapočítali.

Sledovali jsme také vědu - bez kvalitních výsledků v této oblasti by školy byly jen pouhými učilišti. K ruce nám byla tabulka Rady vlády pro vědu a výzkum za rok 2009, ze které jsme pak v přepočtu na jednoho akademika zjišťovali, kolik vědeckých výstupů a s jakou vahou na fakultu připadá.

Pro srovnání jsme zjišťovali i to, zda se škola zajímá o své absolventy - zda tedy pedagogové sledují, jak se jejich studentům daří po dokončení školy najít práci v oboru nebo jak zpětně hodnotí úroveň výuky.

Podrobněji si použitou metodiku můžete prostudovat vlevo nahoře na této stránce.

HN pro žebříčky vysokých škol po#173#užívají už tři roky stejný postup. Kritéria jsou převzatá ze zahraničních srovnání, která zveřejňují například americký týdeník US News & World Report nebo britský deník The Guardian. HN svůj žebříček vydaly poprvé v roce 2008. V roce 2007 pak proběhl pilotní ročník, kdy se srovnání týkalo pouze právnických fakult.

Náš žebříček nehodnotí přímo kvalitu výuky. Až budete na následujících stránkách pročitat jednotlivé tabulky, nemyslete si, že horší umístění znamená automaticky špatnou školu. Naše srovnání je spíše vodítkem

pro ty, kteří uvažují o podání přihlášky na některou z univerzit - a při rozhodování je pro ně důležité například právě to, jakou šanci mají na výjezd do zahraničí nebo jak je na tom škola s vědeckými výsledky.

Oficiální žebříčky neexistují

Systematické srovnávání vysokých škol se v Česku vůbec nedělá. Akreditační komise ČR, která například školám povoluje otevírání nových oborů, každoročně zkontroluje deset až patnáct univerzit.

"Z těchto šetření by se ale žádný žebříček vytvořit nedal. Nehodnotíme školy ve smyslu jejich srovnávání. Kontroly provádíme tam, kde cítíme nějaký problém nebo kde máme signály, že to nefunguje úplně nejlépe," říká tajemník Akreditační komise Jiří Smrčka.

Kontroly Akreditační komise se podle něj často zaměřují tematicky - například na úroveň doktorského studia nebo způsob udělování habilitací akademikům. Škola jako celek se hodnotí málokdy. "Nějaké celkové srovnání by bylo velmi problematické. Například filozofických fakult je v Česku devět, některá je silná v historii, jiná zase v lingvistice. Bylo by těžké určit, která je lepší," řekl Smrčka.

Na nejčastější problém, který kontroloři podle Smrčky narážejí, je nedostatečné personální zázemí na fakultách. Mnoho akademiků má totiž i další úvazky, například na soukromých školách. "Jsou činní i jinde a nevytvářejí tak to, čemu se dá říkat univerzitní prostředí," prohlásil tajemník.

Komise může školám v krajním případě až odebrat akreditaci na vyučování daného oboru. Jeden z nejtvrdějších postihů nedávno zaznamenala právnická fakulta v Plzni - kvůli skandálům s podezřelým udělováním titulů má dočasně zakázáno přijímat studenty do doktorského studia. "Dobří absolventi vychází ze všech fakult, stejně jako ti špatní. Problém u českých absolventů je, že nejsou dostatečně poučeni v oblasti právní etiky," domnívá se expert na právo EU a doktorand z Oxfordu Jan Komárek.

V zahraničí se vydávají desítky různých žebříčků univerzit. Dlouhodobě respektované jsou však jen dva - Times Higher Education, který každoročně vydávají britské noviny The Times, a takzvaný Šanghajský žebříček, který sestavuje šanghajská univerzita Jiao Tong. Z českých škol si v těchto dvou žebříčcích vede nejlépe Karlova Univerzita - "Timesy" ji loni zařadily na 229. místo a Šanghajský žebříček na 259. pozici. V obou případech si škola meziročně polepšila. Přední místa zmíněných světových žebříčků jinak obsazují zejména americké univerzity. Oba se loni jako už několikrát po sobě shodly, že nejlepší světovou univerzitou je Harvard.

Metodika, kterou HN použily při zpracování tabulek

1. Světovost školy

Nejvíce bodů získala škola, která vyslala nejvíce studentů na alespoň jeden semestr do zahraničí (v poměru ke všem studentům); která vyučovala nejvíce předmětů určených českým studentům v cizím jazyce a nabízela nejvíce jazykových kurzů.

2. Zájem o školu

Zjišťovali jsme, kolik lidí bylo loni přijato; kolik z přijatých se skutečně zapsalo; počet doktorandů a podíl docentů do 40 let a profesorů do 50 let.

3. Průzkum absolventů

Pokud si škola zajišťuje průzkum ohledně absolventů, dostala bod, v opačném případě nula bodů.

4. Názor expertů

Odborníci školy "známkovali" od nejlepší po nejhorší.

5. Věda

V tabulce Rady vlády pro vědu a výzkum za rok 2009 jsme sledovali celkový počet vědeckých výstupů a počet bodů, který jim rada přidělila. Oba údaje jsme posuzovali v přepočtu na jednoho pedagoga.

Celkové hodnocení

Jednotlivé tabulky v příloze obsahují pořadí, název školy a jednotlivá kritéria s počtem obdržených bodů. Čím více bodů škola získala, tím výše se v žebříčku umístila.

Vysoké školy v ČR

73 vysokých škol

je nyní v Česku, z toho 26 veřejných, dvě státní (Policejní akademie a Univerzita obrany) a 45 soukromých. Ty se specializují hlavně na ekonomii.

386 800 lidí

nyní studuje na vysokých školách. Nejvíce studentů mají veřejné vysoké školy (cca 330 500), na privátních se připravuje 56 300 lidí. V Česku má vysokoškolské vzdělání asi 14 procent lidí.

Galerie vítězů:

Medicína

2. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze

HN pro žebříček porovnávaly osm medicínských fakult. Srovnání stejně jako loni vyhrála 2. LF UK. Tato lékařská fakulta sídlí v nemocnici v pražském Motole, kde mají studenti většinu praxe. Děkanem školy je Ondřej Hrušák, který se věnuje dětské hematologii a onkologii. V současnosti tu mají 956 studentů oboru Všeobecné lékařství. Fakulta přijímá pouze 13 procent přihlášených.

Strojírenství

Fakulta strojní ČVUT v Praze

Strojírenství se na ČVUT vyučuje už od roku 1864. V současnosti mají 1373 posluchačů, kteří studují obory jako Dopravní a manipulační technika, Energetické stroje a zařízení, Letadlová technika či Strojírenská technologie a management. FS ČVUT přijímá tři čtvrtiny přihlášených. Fakulta spolupracuje s řadou podniků. Loni se FS ČVUT v žebříčku dělila o první místo s Fakultou strojní VUT v Brně.

Ekonomie

Institut ekonomických studií FSV UK v Praze

IES je největším z pěti institutů pražské Fakulty sociálních věd. Kromě ekonomie se na FSV vyučuje ještě sociologie, politologie, žurnalistika a teritoriální studia. IES má v současnosti 619 studentů zahrnující bakaláře, magistry i doktorandy. Škola spolupracuje se 40 zahraničními univerzitami. Škola nabízí postgraduální studium v angličtině. Do loňského žebříčku IES zařazený nebyl.

Právo

Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

PF UK je největší ze čtyř českých právnických fakult. V současnosti zde studuje 4669 lidí. O studium práv je v Česku velký zájem - například PF UK přijímá jen necelou pětinu přihlášených. Ze všech čtyř právnických fakult nabízí ta pražská nejširší nabídku odborných předmětů vyučovaných v cizím jazyce. V žebříčku HN se PF UK umístila na prvním místě, stejně jako loni.

Informatika

Matematicko-fyzikální fakulta UK v Praze

Na pražském "Matfyzu" nyní studuje 1401 lidí. Polovina se věnuje informatickým oborům, zbytek matematice a fyzice. V loňském žebříčku HN se "Matfyz" umístil na druhém místě.

Sociologie

Fakulta sociálních studií MU v Brně

Brněnská sociologie vyhrála žebříček HN v tomto oboru již potřetí. Letos ovládla skoro všechny hodnocené kategorie. Brněnští studenti sociologie mají například ze všech sledovaných škol nejvyšší šanci na absolvování zahraniční stáže. Sociologii nyní na FSS MU studuje 885 lidí.

Psychologie

Fakulta sociálních studií MU v Brně

Kromě sociologie letos brněnská FSS vyhrála i v psychologii. FSS žebříček HN v psychologii vedla i loni. Obor tu nyní studuje 646 lidí. Škola loni přijala necelou desetinu uchazečů.

Architektura

Fakulta architektury ČVUT v Praze

Největší česká fakulta architektury letos vyhrála v konkurenci šesti škol. Na prvním místě se umístila i loni. Na povolání architekta se nyní na FA ČVUT připravuje 1488 lidí. Tento atraktivní obor se tu dá studovat v bakalářském, magisterském i doktorském stupni. Škola loni přijala necelou polovinu přihlášených. Na zahraniční stáž vycestovala skoro desetina studentů. FA na ČVUT vznikla v roce 1976, její kořeny sahají do roku 1707.

Chemie

Přírodovědecká fakulta UK

Chemie vyučovaná na Přírodovědecké fakultě UK letos vyhrála v konkurenci osmi škol. Loni ve srovnání chyběla. Na UK nyní různé chemické obory (Chemie, Biochemie, Speciální chemicko-biologické obory) studuje 766 lidí. Pražská přírodověda vyhrála zejména ve vědě, ve které získala nejvíce bodů ze všech hodnocených škol. Příjímací zkoušky na ní úspěšně složí necelé dvě třetiny uchazečů.

Autor/ři: Jana Machálková

www.ihned.cz/autori